

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu: Etyka zawodu położnej/ nauki w zakresie podstaw opieki położniczej

2. Nazwa kierunku: położnictwo

3. Poziom studiów: studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

4. Liczba punktów ECTS 2

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	pws
II	15	30	10

6. Język wykładowy: polski

7. Wykładowca: dr n. o zdr. Iwona Gładysz, mgr Wioleta Zarębska

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

Brak

9. Cele przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami etycznymi, które wykorzystają podczas pracy w zawodzie położnej.

C2. Przygotowanie studentów do rozwiązywania dylematów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

WIEDZA, zna:

C.W9. przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;

C.W10. problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;

C.W11. istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;

C.W12. treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;

UMIEJĘTNOŚCI potrafi:

C.U24. rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce zawodowej położnej;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE, jest gotów do:

5. zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

7. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

11. Treści programowe

Forma zajęć – wykłady/ ćwiczenia/laboratoria/zajęcia praktyczne itp.

Forma zajęć – wykłady

1. Etyka jako nauka:
  - etyka medyczna, zasady obowiązujące w etyce zawodowej,
  - etyka zawodowa, zasady obowiązujące w etyce zawodowej,
  - etyka położnych, zasady obowiązujące w etyce położnej,
  - pojęcie dobra w etyce,
  - dobro jako cel ludzkiego działania.

2. Specyfika etyki w zawodzie położnej.
3. Koncepcje filozoficzno-etyczne w pracy położnej:
  - pryncypializm, personalizm, utilitaryzm,
  - etyka troski i teoria adwokatury,
  - etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego z ideałem opiekuna społecznego.
4. Kodeks zawodowy pielęgniarki i położnej oraz międzynarodowy kodeks etyki położnej — analiza norm kodeksowych, odpowiedzialność zawodowa położnych.
5. Prawa pacjenta — podstawowe dokumenty, katalog praw, analiza wybranych praw pacjenta, obowiązki położnej w respektowaniu poszczególnych praw.
6. Rodowód ideowo-historyczny etyki zawodowej położnictwa.
7. Rola bioetyki.

Forma zajęć –ćwiczenia

1. Rola zawodowa położnej w ujęciu historycznym i współczesnym.
2. Problematyka etyki normatywnej w pracy położnej/położnego- zasady etycznego postępowania.
3. Wartości, normy i oceny moralne w opiece sprawowanej przez położną/położnego nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie.
4. Zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki.
5. Humanistyczne wartości działań położnej/położnego- wzorce osobowe. Rodowód etyczny polskiego położnictwa. Ewolucja norm moralnych w zakresie sprawowania opieki położniczej i zasad postępowania z nowonarodzonym dzieckiem.
6. Postępowanie etyczne położnej/położnego w sytuacjach trudnych np. wobec zagrożenia życia, śmierci matki i jej dziecka. Poszanowanie godności osoby ludzkiej w relacji z podopieczną i jej rodziną.
7. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej - analiza i interpretacja. Respektowanie praw pacjenta w pracy położnej/położnego a kodeks etyki zawodowej.
8. Istota podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej we współczesnym położnictwie. Najczęściej występujące dylematy etyczne i ich przyczyny oraz możliwe rozwiązania.
9. Wybrane problemy bioetyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i położnej m.in. w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych i eutanazji.
10. Historyczne uwarunkowania roli zawodowej położnej i jej wpływ na współczesne położne. Tradycje i etos wykonywania zawodu położnej.
11. Wkład położnych i lekarzy w rozwój opieki położniczej w Polsce i w pozostałej części Europy.
12. Historyczne formy kształcenia w zawodzie akuszerki oraz proces powstawania pierwszych szkół dla położnych, regulaminów i wymagań stawianych kandydatkom do zawodu położnej w Europie z wyszczególnieniem ziem polskich.

Forma zajęć – praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego

1. Człowiek jako podmiot moralności
2. Zarys historii zawodu położnej w Polsce i na świecie do XX wieku.
3. Zadania i funkcje Samorządu Pielęgniarek i Położnych- znaczenie dla środowiska zawodowego społeczeństwa.
4. Organizacje zawodowe położnych i przepisy prawne normujące pracę położnych.
5. Prawa pacjenta a Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej.

12. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Wykład
2. Rozwiązywanie problemu, pobudzenie kreatywności
3. Objaśnienie i prezentacja multimedialna
4. Konsultacje
5. Zadania zespołowe/ indywidualne

13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
F1. Aktywność na zajęciach	
F2. Kolokwium częstkowe	
P2. Kolokwium końcowe	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	45
2. Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego	10
3. Praca własna studenta	5
suma	60
liczba punktów ECTS	2
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Łuków P., Pasierski T. (red.). Etyka medyczna z elementami filozofii. PZWL, Warszawa 2019.	
2. Kodeks zawodowy pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej. MIOPiP, Kraków 2016	
Literatura uzupełniająca:	
1. International Code of Ethics for Midwives.	
2. Pam Cranmer, Jean Nhemachena. Berkshire. Ethics for nurses : theory and practice. McGraw-Hill Education, 2013.	
16. Formy oceny – szczegóły	
Osiągnięcie założonych efektów nauczania oraz pozytywny wynik zaliczenia końcowego. w zakresie wiedzy kolokwium końcowe, test wyboru/wielokrotnego wyboru (MCQ)+. Minimalny poziom zaliczenia wynosi 60% ogólnej wartości punktów możliwych do uzyskania przez studenta. Kryteria oceny pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego: W trakcie pierwszych zajęć studentom zostaną przedstawione tematy/pozycje literatury do indywidualnego studiowania. Złożenie pracy wykonanej w ramach samokształcenia i uzyskanie zaliczenia pracy. Student przygotowuje pracę samokształceniową, która oceniana jest przez prowadzącego zajęcia (zaliczenie bez oceny). w zakresie umiejętności: Esej (przytaczający zjawisko opisujący i/lub analizujący zjawisko komentujący)/Realizacja zleconego zadania/Obserwacja realizowanego zadania/Prezentacja. w zakresie kompetencji społecznych: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek); Samoocena.	
17. Inne przydatne informacje o przedmiocie	
1. Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji	
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć: zajęcia odbywać się będą w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II	
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) zgodnie z informacją znajdującą się na stronie internetowej uczelni.	
4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) zgodnie z informacją znajdującą się na stronie internetowej uczelni.	